



Parlamentul
Republicii Moldova

DA nr. 70/03-98

18 iulie 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Amendament la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.287 din 13 iulie 2022)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, în urma examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 287 din 13.07.2022) prezint următoarele amendamente:

La **Art. IV** din proiectul de lege se propune completarea cu:

1. Articolul 36 alineatul (3) se completează cu textul " *În cazul în care, în aceeași zi sunt înregistrați mai mulți solicitanți, ordinea confirmării statutului de producător eligibil va fi stabilită prin tragere la sorți, iar la examinarea cererilor solicitanților Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică oferă prioritate producătorilor eligibili care instalează centrala electrică pe construcții și terenurile aferente acestora, până la atingerea cotei maxime de capacitate.* "

La alineatul (5 ¹) ultima propoziție se exclude.

2. La articolul 39 alineatul (4) se completează cu lit. c) cu următorul cuprins:

"c) consumatorul final, deținător al centralei electrice, care dispune de mai multe locuri de consum, este în drept să solicite furnizorului de energie electrică să deducă soldul din energia livrată neutilizată pentru celelalte locuri de consum."

Articolul se completează cu un alineat nou (9) cu următorul conținut:

"(9) *Prin derogare de la prevederile art. 34 alin.(1), consumatorii finali deținători ai centralelor electrice, care utilizează mecanismul de contorizare netă, pot beneficia de schema de sprijin "tarif fix" pentru centralele electrice cu puteri instalate mai mari de 200kW.* "

Deputat în Parlament

Dumitru ALAIBA

NOTĂ DE ARGUMENTARE

1) Pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile, conform art. 34 alin. (1) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile (în continuare Legea nr. 10/2016) sunt aplicabile două scheme de sprijin:

a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern;

b) tarif fix, stabilit conform art. 14, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită de Guvern, dar care nu este mai mică de 10 kilowați.

Totodată pentru instalațiile electrice cu putere instalată de până la 200 kW art. 39 din Legea nr. 10/2016 prevede posibilitatea utilizării mecanismului de contorizare netă a energiei electrice din surse regenerabile.

Astfel, se constată că instalațiile electrice cu putere instalată între 10 kW și 200 kW se încadrează atât în schema de sprijin „*tarif fix*” cât și în mecanismul de contorizare netă a energiei electrice din surse regenerabile, ceea ce în principiu oferă scenarii alternative comparabile privind suportul de care ar putea beneficia persoana fizică/juridică care dorește dezvoltarea unei instalații de producere a energiei electrice, însă modul de aplicare, drepturile și obligațiile ce reies din implementarea schemei de sprijin „*tarif fix*” și mecanismului de contorizare netă diferă esențial.

Contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile este aplicată de către consumatorul final, deținător al centralei electrice, prin urmare persoana fizică/juridică care aplică mecanismul de contorizare netă nu își schimbă statutul său pe piața de energie electrică, rămânând consumator final de energie electrică cu drepturile și obligațiile stabilite de Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Schema de sprijin „*tarif fix*” conform art. 36 din Legea nr. 10/2016 se aplică pentru producătorul care deține sau urmează să dețină o centrală electrică. Conform Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, producătorul de energie electrică este o întreprindere electroenergetică care dispune de o centrală electrică, o exploatează și produce energie electrică. În acest sens, în raport cu producătorul eligibil sunt aplicabile toate drepturile și obligațiile stabilite pentru producători de Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, inclusiv asumarea responsabilității financiare plata dezechilibrelor pe care le generează în rețelele electrice, fiind considerat parte responsabilă de echilibrare conform art. 84 alin. (1) din legea menționată.

În procesul de monitorizare a pieței de energie electrică constatăm că pentru producătorii de energie electrică cu puteri instalate relativ mici a centralelor electrice deținute, îndeplinirea obligațiilor legale este o sarcină destul de dificilă, în majoritatea cazurilor entitățile respective neavând personal specializat care să înțeleagă rolul producătorului de energie electrică pe piața angro de energie electrică și complexitatea cadrului legislativ aplicabil.

În scopul evitării echivocurilor și asigurării conștientizării de către persoanele fizice/juridice a consecințelor deciziilor de dezvoltarea a unei centrale electrice se recomandă stabilirea diferențiată a suportului pentru centralele electrice ce pot utiliza mecanismul de contorizare netă și a schemei de sprijin „*tarif fix*”. Un exemplu în acest sens ar fi aplicarea schemei de sprijin „*tarif fix*” pentru centrale electrice cu puteri instalate mai mari de 200 kW. În acest sens, se propune completarea art. 39 din Legea nr. 10/2016 cu un alineat nou (9) care să permită consumatorilor finali deținători ai centralelor electrice, care utilizează mecanismul de contorizare netă să beneficieze de schema de sprijin „*tarif fix*” pentru celelalte centrale electrice cu puteri instalate mai mari de 200 kW.

2) Cu referință la completarea art. 39 alin.(4) cu lit. c), reținem că instituirea acestei norme va permite consumatorilor finali, deținători ai centralelor electrice, care dețin mai multe locuri de consum să beneficieze de posibilitatea compensării pentru celelalte locuri de consum a energiei livrate neutilizate. Acest mecanism de sprijin va diminua povara financiară a consumatorilor și va încuraja utilizarea energiei din surse regenerabile.

3) Norma limitativă de la art.(36) alin.(5¹) privind solicitarea statutului de producător eligibil comportă un caracter discriminatoriu în raport cu aceiași solicitanți, prin urmare se propune a fi exclusă. Or în condițiile actuale susținerea producătorilor de energie din surse regenerabile trebuie să fie utilizate la capacitate maximă. Prin urmare se propune abrogarea acesteia.

4) Cadrul legal orientat spre promovarea generării energiei din surse regenerabile a crescut considerabil interesul pentru dezvoltarea centralelor electrice ce produc energie electrică din surse regenerabile, numărul acestora crescând constant pe parcursul ultimilor ani. Totodată, la confirmarea statutului de producător eligibil de către ANRE, din motivul existenței limitei de capacitate, nu est respectat principiul proporționalității. Astfel, sunt înregistrate multiple cazuri în care producătorii de energie electrică care produc o capacitate mai mică, se plâng că nu ajung să intre în limita de capacitate, deoarece producătorii mai mari acoperă limita de capacitate și ei nu mai au posibilitatea să beneficieze și să obțină statutul de producător eligibil. Respectiv, recepționarea dosarelor solicitanților, ANRE poate aplica un mecanism nou de selectare a producătorilor eligibili, pentru a crea un echilibru după obținerea statutului de producător eligibil și confirmarea acestuia în condițiile stabilite de lege.

Astfel, se propune modificarea procedura de confirmare a statutului de producător eligibil, reglementată la art. 36 din Legea nr. 10/2016, avînd în vedere că principiul „*primul venit primul servit*” aplicat acum, deja nu mai este actual.